

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

จากรูปแบบที่ให้ $Q_d = f$ (การผลิตข้าว, การผลิตน้ำตาล, การผลิตข้าวโพด และราคาขายส่งของกระสอบ) และให้ $Q_s = f$ (ผลผลิตปอ, ราคาปอ, ราคาส่งออกของกระสอบ และราคาขายส่งกระสอบ) นั้น ผลจากการใช้ Two Stage Least Squares โดยระยะแรก ประเมินหาค่า $\hat{P}_G$ จาก Reduced form และนำ $\hat{P}_G$ ไปแทนค่า P_G ในรูปแบบเดิม ในระยะที่สอง ก็ใช้หลักของ Stepwise Multiple Regression คำนวณหาตัวแปรที่เหมาะสม ที่จะนำมาอธิบายอุปสงค์และอุปทานของผลิตภัณฑ์ปอ ผลปรากฏว่า

$$Q_{d,t} = 32141.59 + 0.1205^{***} S_t ; R^2 = 43\% \\ (0.00716)$$

$$Q_{s,t} = -70396.69 + 7098.29^{***} P_{i,t} + 11922.81^{**} P_{G,t} \\ (1568.04) \quad (5183.66)$$

$$R^2 = 77\%$$

$$Q_{d,t} = Q_{s,t}$$

ในสมการอุปสงค์นั้น ค่าของ R^2 ค่อนข้างต่ำ แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่สามารถอธิบายค่าตัวแปรตามได้มากนัก ทั้งนี้ ตัวแปรที่สำคัญเช่น ผลผลิตข้าวและราคาขายส่งกระสอบ ไม่มีเข้ามาในสมการอุปสงค์ แสดงว่า เกิดปัญหาทางด้าน Multi-Collinearity ปัญหา Time lag ไม่เหมาะสม และปัญหาในด้าน Error in Variable ส่วนเส้นอุปทานนั้นได้ผลทางสถิติดีกว่าเส้นอุปสงค์ แต่ก็ตามว่า อาจมีปัญหาดังกล่าวทางด้านเทคนิคทาง Econometric กับตัวเลขมาก เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษา

*** มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.01

** มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.05

เพิ่มเติมจะแก้ไขข้อบกพร่องนี้

จากการทดสอบการสร้างสมการทำนายอุปสงค์อุปทานของผลิตภัณฑ์ไปแล้ว ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และเมื่อนำสมการดังกล่าวมาทำนายอุปสงค์และอุปทานของผลิตภัณฑ์ โดยพิจารณาในแต่ละด้าน และได้อีกด้านหนึ่งอยู่คงที่ ในขณะที่พิจารณาผลปรากฏว่า อุปทานมากกว่าอุปสงค์ เพื่อให้ได้อุปสงค์เท่ากับอุปทาน จึงให้อุปสงค์และอุปทานเท่ากัน ผลปรากฏว่า ราคาขายส่งของกระสอบตอใบจะต่ำมาก ซึ่งเป็นที่ต่ำกว่า ทั้งโรงงานอุตสาหกรรม และผู้ผลิตปอคงไม่สามารถทนต่อราคากระสอบที่เป็นราคา Equilibrium Price ได้ โดยที่อุปสงค์อุปทาน และราคากระสอบ ณ จุดสมดุลย์ เป็น

ปี	$\hat{Q}_d$ (พันใบ)	$\hat{Q}_s$ (พันใบ)	$\hat{P}_e$ (บาท/ใบ)
2519	56,299	56,255	3.85
2520	59,481	59,373	3.62
2521	62,882	62,848	3.43
2522	66,502	66,450	3.25
2523	70,342	70,389	3.11
2524	74,401	74,374	2.95

6.2 ข้อเสนอแนะ

ก. ผู้ผลิตปอและผลิตภัณฑ์ปอ

1. ผู้ผลิตปอ ควรจะหันไปหาพืชชนิดอื่นที่ ค้ำกำไรดีกว่า หรือไม่ก็
ต้องทำไรปอที่มีประสิทธิภาพ เช่น ลดต้นทุนการผลิต การขเสง ฯลฯ

2. ผู้ผลิตกระสอบ ผู้ผลิตควรจะผลิตสินค้าชนิดอื่นใหม่มากขึ้น เช่น
ผลิตภัณฑ์กระดาษหรือทำพรมแทน ซึ่งอาจได้กำไรมากกว่า ดีกว่า หรืออาจหาวิธีใช้ประโยชน์ใหม่ ๆ (New Uses) จากปอ แต่จากผลการวิเคราะห์นั้น อุปสงค์ได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การหาทางเพิ่มราคากระสอบ ก็อาจไม่มีผลกระทบต่ออุปสงค์มากนัก

เพราะกระสอบยังคงเป็นสินค้าที่จำเป็น โดยเฉพาะในประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศ
กสิกรรม แต่การขึ้นราคากระสอบ จะใช้ไม่ได้เลยในการส่งออกและในการแข่งขัน
กับต่างประเทศ

3. การเก็บ Stock กระสอบเป็นสิ่งที่ทางโรงงานไม่ควรจะ
กระทำ เพราะราคามีแนวโน้มลดลง ควรจะผลิตเพื่อขายในแต่ละปี

4. ค่านการส่งออก อุปทานยังมีมากกว่าอุปสงค์ ดังนั้น ควรจะมีการ
ส่งไปจำหน่ายในต่างประเทศให้มากขึ้น แต่ทางโรงงานจะต้องปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น เพื่อ
แข่งขันกับต่างประเทศได้ และขอความร่วมมือจากรัฐบาล ในการสนับสนุนการส่งออก
ซึ่งอาจจะเป็นมาตรการทางค่านภาษี หรือการให้เงินช่วยเหลือ เพื่อให้ราคาแข่งขัน
กับต่างประเทศได้

5. ผู้ผลิตควรระวังในเรื่องความก้าวหน้าในวิชาการ เพื่อจะหา
สิ่งอื่นมาทดแทนผลิตภัณฑ์ ความก้าวหน้าในเทคโนโลยี เป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อ
อุตสาหกรรมกระสอบ เพราะทำให้ผู้ใช้กระสอบหันไปใช้สิ่งอื่นแทนกระสอบ เช่น เทคโนโลยี
โนโลยี เกี่ยวกับการขนถ่าย เพื่อลดต้นทุนการบรรจุหีบห่อ การขนถ่ายประเภทเทกอง
(Bulk Shipment) ของสินค้าพืชไร่บางอย่าง เช่น ข้าวโพด เป็นต้น นอก
จากนี้ ความก้าวหน้าในค่านอุตสาหกรรมเคมีน้ำมัน ทำให้สามารถผลิตเส้นใยเทียม
(Polypropylene) ทำเป็นกระสอบพลาสติกแทนกระสอบป่าน โรงงานอุตสาหกรรม
ทำกระสอบป่านหลายแห่งในอังกฤษ ได้ปิดกิจการลงก็เพราะเส้นใยเทียมเหล่านี้
ประกอบด้วยความไม่แน่นอนของราคา และปริมาณที่ใช้เป็นวัตถุดิบ

แม้ว่า คุณภาพของกระสอบใยเทียมจะไม่ดีเท่ากระสอบป่าน และจะไม่มีผล
กระทบต่ออุปสงค์ของกระสอบไทย เพราะกระสอบป่านมีคุณสมบัติที่กระสอบใยเทียม
ไม่มี คือ การที่สามารถใช้ขอเกี่ยวได้โดยกระสอบไม่เสียหาย แต่เป็นสิ่งที่อุตสาหกรรม
หอดกระสอบควรคำนึงถึง และหาทางแก้ไขไว้วาง

นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่า อุปสงค์ผลิตภัณฑ์อื่นขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์น้ำตาล
แต่ในอนาคต ผลิตภัณฑ์น้ำตาลอาจไม่ต้องการใช้กระสอบบรรจุก็ได้ คือ อาจสร้างไซโล

เก็บน้ำตาลได้ ฉะนั้น จึงควรพิจารณาถึงสิ่งที่อาจใช้แทนกระสอบด้วย

ข. ผู้คาผลิตกัญชอปอ

1. การทำสัญญาระยะยาว อุตสาหกรรมทอกระสอบไทย ปัจจุบันจำเป็นต้องพึ่งการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ เพราะผลิตได้มากเกินความต้องการ แต่การส่งออก ก็ประสบปัญหาเรื่องความไม่แน่นอนของตลาดต่างประเทศ ฉะนั้นทางที่ดีควรทำสัญญาระยะยาว เพื่อให้มีเสถียรภาพมากขึ้น และจะได้ทราบความต้องการที่แน่นอน เพื่อนำไปวางแผนในการผลิตได้ เพราะเท่าที่ผ่านมา สัญญาซื้อขายจะกระทำกันในแต่ละปี

2. ปรับปรุง Facility ในการขนส่ง ทั้งนี้เพื่อลดต้นทุนในการค้า โดยเฉพาะในการส่งออกนั้น ไทยยังมีปัญหาเล็กน้อยเกี่ยวกับเรื่องระวางเรือ และอัตราค่าระวางเรือ เช่น ปัญหาเรื่องค่าระวางเรือแพง, เรือไม่มาขนส่งสินค้าตามกำหนด ซึ่งผู้คาและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องหามาตรการการแก้ไขกำหนดค่าระวางเรือบรรทุกสินค้าให้อยู่ในอัตราค่า หรือไม่สูงกว่าปกติโดยทั่วไป

3. ผู้คาต้องรักษามาตรฐานสินค้าและเครดิตเพื่อให้เป็นที่เชื่อถือ
แก่ผู้ตั้งชื่อ

4. พิจารณากำหนดโควตา ให้พอดีกับปริมาณการผลิตและการใช้ในประเทศ บริษัทค้ากระสอบสยาม ซึ่งเป็นตัวแทนโรงงานผู้ผลิตกระสอบในการซื้อขาย การกำหนดราคา กำหนดโควตา ควรจะพิจารณาถึงเรื่องโควตาให้เหมาะสม และจะต้องวางตัวเป็นกลางจริง ๆ เพื่อไม่ให้เกิดการผูกขาด ซึ่งอาจเป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศ

ค. รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. รัฐบาลควรรักษาผลผลิต และการซื้อขายให้พอดีกับการผลิต ความต้องการ ถ้าผลิตมากไป รัฐบาลอาจใช้นโยบายซื้อทิ้ง หรือให้ความช่วยเหลือ หรือนำไปทำสินค้าอื่นแทน เช่น ทำกระดาษ ทำพรม หรือเก็บเข้า Stock ไว้ ถ้าเกิดความขาดแคลน ก็นำสินค้าใน stock ออกมาขาย หรือถ้าขาดแคลนมากก็อาจ

มีการนำเข้าจากต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้อุตสาหกรรมมีเสถียรภาพ

2. รัฐบาลควรควบคุมในเรื่องคุณภาพ เพื่อการส่งออกแข่งขันกับต่างประเทศ นอกจากนี้ ควรหาตลาดใหม่ ๆ ให้แก่ผลิตภัณฑ์ปอ และขยายให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ประเทศผู้ซื้อหรือกระสอบส่วนใหญ่ จะเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา อาจจะขาดแคลนเงินตราต่างประเทศสำหรับซื้อสินค้าในรูปแบบเงินสด เพื่อเป็นการช่วยโรงงานทอกระสอบและโคทตลาดใหม่ๆ รัฐบาลควรเสนอขายผลิตภัณฑ์ปอแก่ผู้ซื้อในต่างประเทศในรูปแบบเงินเชื่อ เช่น เงินเชื่อระยะชำระหนี้สินค้าแบบ 12 เดือน หรืออาจให้ธนาคารแห่งประเทศไทยรับช่วงซื้อลคออกไป 365 วัน โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ ทั้งนี้เพื่อจูงใจประเทศลูกค้าที่ขาดแคลนเงินที่ซื้อสินค้าในรูปแบบเงินสด

นอกจากนี้ รัฐบาลควรพิจารณาให้เงินสงเคราะห์ (Subsidy) แก่ผู้ส่งออก รวมทั้งใช้มาตรการทางภาษี เช่น ยกเลิกภาษีส่งออกผลิตภัณฑ์ปอ เพื่อผู้ส่งออกจะได้ลดราคาเพื่อแข่งขันกับต่างประเทศได้ ดังเช่นประเทศบังคลาเทศซึ่งเป็นผู้ผลิต และผู้ส่งออกรายใหญ่ที่สุด ได้ใช้มาตรการทางภาษี ช่วยผู้ส่งออกทั้งนี้เพราะร้อยละ 80-85 ของรายได้เงินตราต่างประเทศของบังคลาเทศ มาจากการส่งผลิตภัณฑ์ปอออก ดังนั้น บังคลาเทศจึงกำหนดราคาขายโคทต่ำกว่าผู้ส่งออกรายอื่น ๆ

3. รัฐบาลควรจัดหาทางสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรในการเพาะปลูกปอ ทั้งนี้เพราะมีแนวโน้มว่า พื้นที่และผลผลิตปอลดลง ปอเป็นวัชพืชที่บ่อนโรงงานที่สำคัญ ถ้าผลิตไม่พอความต้องการ ก็อาจจะต้องสั่งปอเข้ามา ทำให้เสียเงินตราต่างประเทศ ทั้ง ๆ ที่ไม่ควรจะเสีย นอกจากนี้ ควรหาทางให้เกษตรกรผลิตปอที่มีคุณภาพดี เช่น แนะนำช่วยเหลือในการชุกบอแชปอ เป็นต้น

4. รัฐบาลควรสนับสนุนงานค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับอุตสาหกรรมทอกระสอบปอในประเทศ ซึ่งยังมีน้อยมากหรือเกือบไม่มีเลย งานวิเคราะห์วิจัยที่สำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์วิจัยเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น และการค้นคว้าวิจัยใช้ประโยชน์จากเส้นใยปอ และผากระสอบ ซึ่งการค้นคว้าทั้ง 2 ประเภท จะเป็นประโยชน์ในด้านการตลาดแก่อุตสาหกรรมทอกระสอบ

ปัจจุบัน ประเทศที่พัฒนาแล้ว ได้พยายามทุ่มเทกำลังเงินและกำลังคน เพื่อ
วิจัยหาสิ่งทดแทนที่ราคาถูกลง และปริมาณที่แน่นอนกว่า ซึ่งจะเป็นปัญหาระยะยาว
ของอุตสาหกรรมทอกระสอบป่านได้

ง. ผู้สนใจศึกษาต่อ

เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ ผลของการศึกษาคนควายังไม่ละเอียด
ลึกซึ้งมากนัก จึงใครจะเสนอให้ผู้สนใจ ไม่ว่าจะป็นรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ของ บุคคลภายนอกทำการศึกษาเพิ่มเติม โดยเฉพาะเรื่องตัวแปรอื่น ๆ ที่จะเข้า
มาในสมการของอุปสงค์อุปทานผลิตภัณฑ์ปอ โดยอาศัยการศึกษานี้เป็นพื้นฐาน นอก
จากนั้น ก็ควรพิจารณาถึงปัญหาเรื่อง Multi - Collinearity , Error in
Variable , Time lag และปัญหาอื่น ๆ